

ETNOLOGIJA

Rituali, praznovanja, šege in navade

Mentor/ica:	Dr. Urša Valič, kulturna antropologinja in etnologinja. Bila je raziskovalka in asistentka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, kustosinja v SEM, Muzeju novejšje zgodovine Slovenije in Nacionalnem muzeju sodobne umetnosti Romunije.
Kdaj in kje:	PETEK, 10:00 do 11:30 – vsak 1. in 3. petek Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, predavalnica
Prvo srečanje:	petek, 2. oktober 2020

OKVIRNA VSEBINA

Uvodoma se bomo seznanili s tem, kaj ritual pravzaprav je. Spoznavali bomo rituale življenjskega, delovnega in letnega cikla, religiozne rituale, politične rituale ipd. Primerjali bomo rituale in praznovanja pri nas v Sloveniji in drugod po svetu. Poglobili se bomo v naš spomin, pogledali fotografije in prikazali osebne ter družbene raznolikosti praznovanja.

Spoznavali bomo, kateri rituali so pomembni za nas kot člane skupnosti in gradijo našo družbeno identiteto - družinska praznovanja, lokalni prazniki, državni prazniki, verska praznovanja ipd. Razložili bomo, kaj pomeni izraz "obred prehoda" in kateri so obredi prehoda v našem življenju. Poiskali bomo povezave med mitologijo in rituali.

Poglobili se bomo tudi v teoretska izhodišča preučevanja ritualov in se seznanili s temeljnimi preučevalci ritualov, kot so Emile Durkheim, Arnold Van Gennep, James Frazer, Victor Turner, Mary Douglas in drugi. Spoznali bomo, kdo so bili najbolj pomembni preučevalci in preučevalke ritualov in praznovanj v Sloveniji.

Predavanja bomo nadgrajevali z ogledi aktualnih razstav v Slovenskem etnografskem muzeju.

CILJI

Spoznati teoretska izhodišča za preučevanje ritualov in temeljne preučevalce ritualov in praznovanj. Spoznati in primerjati posamezne rituale in praznovanja v Sloveniji in drugod po svetu.

METODE DELA

Predavanja, diskusija, ogledi filmov, gostujoča predavanja, ogledi razstav.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI ZA PRIPRAVO PROGRAMA

Niko Kuret, 1965-71. Praznično leto Slovencev. Celje: Mohorjeva družba.

Jurij Fikfak (ur.), 2003. O pustu, maskah in maskiranju. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Franc Rozman, Vasilij Melik in Božo Repe, 1999. Zastave vihrajo: Spominski dnevi in praznovanja na Slovenskem od sredine 19. stoletja do danes. Ljubljana: Modrijan.

Ingrid Slavec Gradišnik, Božidar Jezernik in Mitja Velikonja (ur.), 2013/2014. Politika praznovanja/Praznična večglasja: Prazniki in oblikovanje skupnosti na Slovenskem. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.